

Ocena rozprawy doktorskiej, dorobku twórczego i pedagogicznego Pana mgra Radosława Skóry sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie – Sztuk Plastycznych, w dyscyplinie – Sztuki Piękne, wszczętym przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Nie pamiętam już, kiedy zostałem powołany przez Radę Wydziału Rzeźby ASP w Warszawie na recenzenta pracy doktorskiej pana Radosława Skóry. Istotne jest to, że mam w końcu przed sobą - dostarczoną pocztą kurierską - kompletną dokumentację, pierwsza wysłana Polską Poczta w ogóle do mnie nie dotarła. Obawiam się, że termin przesłania mojej recenzji, wpisze się w dalszy ciąg opóźnień.

Wspomniana wyżej dokumentacja zawiera:

- pracę pisemną pt.: „**Dwoistość natury artysty – rozważania na temat procesu twórczego. Rzeźba „Kula”**”.

- dokumentację pracy artystycznej, rzeźbiarskiego dzieła doktorskiego pt. „Kula”.

- życiorys.

- portfolio prac z lat 2009 – 2016.

- działalność artystyczną, w tym wykaz i dokumentację wystaw indywidualnych, wystaw regionalnych, wystaw ogólnopolskich, wystaw międzynarodowych, nagród i wyróżnień artystycznych, działalności organizacyjnych i komisarycznych wystaw, działalności naukowej i dydaktycznej pracy, pełnione funkcje i zadania na uczelni, wydawnictwa i artykuły prasowe, udział w konferencjach, sympozjach, plenerach.

Zawartość tej dokumentacji stała się podstawą opracowania niniejszej recenzji.

Praca doktorska przygotowana jest pod opieką promotorską **prof. ASP dr hab. Jakuba Łęckiego**.

Z podanego życiorysu dowiadujemy się, że pan Radosław Skóra urodził się 8.09.1978 roku w Lublinie. W latach 1993-1998 uczęszczał do Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Lublinie. W 1998 roku rozpoczął studia na Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Dyplom magisterski obronił w 2003 roku uzyskując tytuł magistra sztuki. Od 15 października 2003 roku zostaje zatrudniony na macierzystym wydziale na stanowisku starszego referenta inżynierijno-technicznego w Zakładzie Rzeźby i Ceramiki. Na tym stanowisku pracował do 2011 roku. W zakres jego obowiązków wchodziła przede wszystkim pomoc techniczna dotycząca technologii rzeźby i ceramiki podczas zajęć dydaktycznych prowadzonych w Zakładzie a także prowadzenie dokumentacji dotyczącej Zakładu (przygotowywanie zamówień materiałów i urządzeń do dydaktyki i badań,

prowadzenie archiwum działalności dydaktycznej i naukowej pracowników zakładu). W roku akademickim 2009-2010 i 2010-2011 pracował w ramach umowy o dzieło w Kolegium Sztuk Pięknych w Kazimierzu Dolnym, jako nauczyciel przedmiotu „Rzeźba” dla I roku Grafiki. Od 1 października 2011 roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Rzeźby i Ceramiki Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie.

Praca dydaktyczna w latach 2011-2019 obejmuje wiele przedmiotów na różnych kierunkach i w różnych systemach nauczania. Bierze udział w edukacji w takich przedmiotach jak: „Rzeźba”, „Ceramika”, „Zajęcia ogólnouniwersyteckie”, „Projektowanie i organizacja przestrzeni”, „Zajęcia ogólnowydziałowe”, „Kształtowanie otoczenia”, „Ceramika Artystyczna”, „Sculpture” zajęcia dla studentów programu Erasmus.

Przedmioty te prowadzone są na takich kierunkach jak: Malarstwo, Grafika, Rzeźba oraz Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych. Praca ta odbywa się w systemie studiów jednolitych magisterskich, I stopnia, II stopnia, w latach (od I do V roku).

Daje się poznać jako animator wielu projektów naukowo badawczych i tak: w 2004 roku był współorganizatorem pleneru rzeźbiarskiego dla studentów Wydziału Artystycznego w Monastercu k. Leska. W 2009 roku brał udział w projekcie „Wyposażenie Zakładu Rzeźby i Ceramiki w sprzęt do łączenia metali kolorowych metodą TIG” finansowanym z grantu Funduszu Nauki i Technologii Polskiej. W ramach projektu odbył szkolenie i otrzymał uprawnienia spawacza metodą 141- **co uzbroiło go w istotne narzędzie przy realizacji ostatnich prac rzeźbiarskich.** W 2010 r. organizator i opiekun pleneru rzeźbiarsko-malarskiego dla studentów Wydziału Artystycznego w Sułcu; opieka artystyczna podczas V Międzynarodowych Artystycznych Warsztatów Rzeźbiarskich w Zespole Szkół Plastycznych w Lublinie w 2014 r; opiekun pleneru ceramicznego w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku 2012 r. Opiekun pleneru podczas praktyki pedagogicznej w ramach projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”, Janów Lubelski 2012 r.

W lipcu i sierpniu 2011 roku brał udział w sympozjum rzeźby „Mrągowo - wyrzeźbione miasto, 4 Żywioty - Ogień” gdzie wykonał monumentalną wieloelementową kompozycję rzeźbiarską pt. „Ogień - Impresja”. **To ciekawa realizacja w granicie o pomnikowym wyrazie, choć zabrakło mi w najwyższej jej partii, impresji, gorąca tytułowego ognia. Umberto Eco w eseju „Płomień jest piękny”, pisze że natura ognia wiedzie w górę, przywodzi nas do transcendencji. Podkreśla, że żywioł ten, który miał znaczenie podstawowe dla naszego życia – wygasł. Dawno przestał pełnić funkcję prymarną. Zauważa, że funkcję ognia stopniowo przejmują formy niewidzialnej energii.**

W ramach działalności dydaktycznej organizuje plenery i wystawy prac studentów Wydziału. Jest jednym z opiekunów koła naukowego „Studenckie koło naukowe ceramika i formy przestrzenne”. Ponadto prowadził szkolenia z zakresu rzeźby i działań przestrzennych dla nauczycieli przedmiotów artystycznych w ramach projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS” a także warsztaty rzeźbiarskie dla uczniów gimnazjum i szkół średnich podczas „ Międzynarodowego Dnia Ziemi” organizowanego przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS i Wydział Artystyczny.

W ramach działalności naukowej w latach 2012- 2019 zrealizował:

- **Indywidualne zadania badawcze:**
- „ Rola materiałów w procesie rzeźbiarskim”- kierownik i wykonawca projektu w 2012 roku.
- „ Dźwięk – Obiekt ”- kierownik i wykonawca projektu w 2013 roku.

- „Dźwięk – Obiekt - Przekaz ” - kierownik i wykonawca projektu w 2014 roku.

- **Zespołowe zadania badawcze:**

- „Tradycyjna technologia utrwalania form rzeźbiarskich jako alternatywa wobec technik współczesnych.”- wykonawca w zespole badawczym w 2014 roku.

- „ Współczesny obiekt rzeźbiarski. Działalność twórcza na styku technologii i indywidualnej kreacji artystycznej”- wykonawca w zespole badawczym w 2015- 2016 roku.

- „Kontekst przestrzeni w obiekcie rzeźbiarskim”- wykonawca w zespole badawczym w 2017- 2018 roku.

- „Rzeźba w przestrzeni miasta”- wykonawca w zespole badawczym w 2019 roku.

W ramach działalności organizacyjnej prowadzonej na uczelni był współorganizatorem cyklicznego sympozjum ceramicznego „Dni Gliny i Ognia” w latach 2006, 2007, 2011, 2013. Ponadto brał udział w powstaniu nowej specjalności ”Ceramika Artystyczna” w ramach kierunku Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuk Plastycznych (koordynator przedmiotów „rzeźba” i „technologia ceramiki”) jak również przy tworzeniu pracowni giserskiej w Zakładzie Rzeźby i Ceramiki. W 2012 r. Członek grupy artystycznej „Grupa Otwarta”. Redaktor strony internetowej Wydziału Artystycznego UMCS od 2018r. W 2016 roku został członkiem Rady Wydziału Artystycznego UMCS, jako przedstawiciel młodszych pracowników Wydziału.

Pedagog

Ta polifonia etatów w pracy dydaktycznej, wraz z dużym zaangażowaniem organizacyjnym daje z pewnością doktorantowi szeroki wachlarz doświadczeń i perspektywę spojrzenia całościowego na system edukacji artystycznej. *Pan Radosław Skóra jako asystent konsekwentnie i z zaangażowaniem wdraża programy pracowni, wykazując się inicjatywą. Jego praca i wkład w dydaktykę są wysoko oceniane.* W 2017 roku otrzymał nagrodę indywidualną III stopnia dla nauczycieli akademickich przyznaną przez Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie za wyróżniającą się pracę na rzecz Uczelni. *Doktorant to połączenie artysty i pedagoga. Swoje doświadczenia z przestrzenią, formą, materią przekłada na pracę ze studentami w ciekawych projektach badawczych. Celem tego kształcenia jest nauczenie studenta elementarnego języka rzeźbiarskiego, wnikliwej obserwacji i interpretacji natury, zdobycie umiejętności manualno-warsztatowych oraz szeroko pojętej kreacji połączonej z bogactwem warsztatowym, pozwalającym, w dalszym etapie edukacji, na samodzielne realizacje w różnych przestrzeniach sztuki. Z uwagi na różne grupy studentów celem tych projektów nie zawsze jest wykreowanie osobowości rzeźbiarskich ale poprzez zetknięcie się z problematyką rzeźby, otwarcie studentów na doświadczenia z przestrzenią i materią. W jednym z takich projektów zauważyłem w tytule motyw Kuli - czy jest to geneza, zacznij tematu doktorskiego dzieła rzeźbiarskiego?.* Doktorant posiada wiedzę i ogromne doświadczenie z propedeutyki nauczania w związku z wielością miejsc, w których pracuje. Stale współpracuje z szerokim gronem studentów, dając im wiedzę o materiałach, technologiach. **Na polu organizacyjno – badawczym wykazuje się nieprzeciętną aktywnością. Bycie asystentem prof. Adama Myjaka zobowiązuje.**

Analiza dorobku artystycznego.

Z analizy dorobku artystycznego doktoranta wynika, że ma na koncie;

1. Trzy wystawy indywidualne;

- 2010 sierpień, wystawa indywidualna, Sala pod krużgankami, klasztor o. Dominikanów w Lublinie.

2013 październik, wystawa indywidualna „Rzeźba”, Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestraszcach, Bolestraszyce k. Przemyśla.

- 2017 lipiec- sierpień, wystawa indywidualna „Rzeźba”, Arboretum i Zakład Fizjografii w Bolestraszcach, Bolestraszyce k. Przemyśla.

2. Trzynaście wystaw regionalnych:

- 2002 listopad, wystawa zbiorowa „Sławomir Mielezko i uczniowie”, galeria „Mała scena”, Akademickie Centrum Kultury „Chatka Żaka” - Lublin.
- 2006 listopad-grudzień, wystawa zbiorowa rzeźby- galeria „Hortar”, Tarnów.
- 2007 październik, wystawa zbiorowa z okazji 10-lecia Wydziału Artystycznego oraz IV Lubelskiego Forum „Sztuka- Edukacja”, Wydział Artystyczny UMCS, Lublin.
- 2010 grudzień, wystawa zbiorowa „Sztuka i wirtualność”, galeria „Zajezdnia”, Lublin.
- 2012 październik, wystawa zbiorowa „Otwarta Grupa”, galeria ZPAP, Gdańsk.
- 2013 styczeń, wystawa zbiorowa rzeźby z okazji 40-lecia Wydziału Artystycznego „Obiekty”, galeria „Zajezdnia”, Lublin.
- 2013 maj, wystawa zbiorowa „Otwarta Grupa”, galeria TPSP „Przy bramie”, Lublin.
- 2013 czerwiec, wystawa zbiorowa w ramach „Dnia UMCS w Kraśniku”, galeria „Odnowa”, CKiP Kraśnik.
- 2014 maj, wystawa zbiorowa „Rzeźba / Ceramika”, Centrum Kultury i Sztuki Chińskiej He Szhuifa UMCS, Lublin.
- 2014 październik, wystawa zbiorowa „Artyści UMCS”, Centrum Kultury i Sztuki Chińskiej He Szhuifa UMCS, Lublin.
- 2016 lipiec, wystawa zbiorowa „Cztery czwarte”, Akademickie Centrum Kultury „Chatka Żaka”, Lublin.
- 2017 maj- sierpień, wystawa zbiorowa „Materia Rzeźby”, Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego w Białymstoku.
- 2018 sierpień, wystawa zbiorowa „Zmysły Ogródu Saskiego”, Ogród Saski, Lublin.

3. Dwie wystawy ogólnopolskie:

- 2005 grudzień wystawa zbiorowa „Kolumna sztuki” , Miejski Ośrodek Kultury, Dębica
- 2011 sierpień wystawa zbiorowa w ramach II edycji sympozjum rzeźby „Mrągowo-wyrzeźbione miasto”- Cztery żywioły - „Ogień”, Mrągowo.

4. Dwie wystawy międzynarodowe

- 2014 październik, XII Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, BWA Ostrowiec Świętokrzyski.
- 2016 październik, XIII Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, BWA Ostrowiec Świętokrzyski.

Nagrody, wyróżnienia artystyczne:

- 2014 październik, III miejsce, XII Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, BWA Ostrowiec Świętokrzyski.
- 2016 październik, Grand Prix, XIII Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki, BWA Ostrowiec Świętokrzyski.

Mimo długiej listy aktywności doktoranta, zauważalna jest wstrzemięźliwość w próbach wyjścia z nią poza środowisko. Większością aktywności wystawienniczej - jak sam je nazywa są - **wystawy regionalne**, szkoda, że nie wychyla głowy poza region i nie prezentuje, konfrontuje swoich prac szerzej, zwłaszcza, że granice nie są już problemem i posiada przecież paszport artysty. Doktorant ze swoją działalnością nie wpisuje się w obecne mody wykreowane przez galerie i kuratorów. Monopol opcji kuratorskich decyduje i narzuca co wystawiać i jak oglądać. Z pewnością spotka się z koniunkturalnym murem w tzw. prestiżowych państwowych galeriach, w których to hołduje się sztuce krytycznej, skandalizującej, negującej przeszłość. Czy pan Radosław - rzeźbiarz zostanie zaproszony do tych struktur galeryjnych?

W dokumentacji przedstawione zostały prace z lat 2009 – 2015, nie dysponuję wiedzą jak przedstawiał się dorobek artystyczny z wcześniejszego okresu twórczości.

Wstrzemięźliwość? Rozumiem, że artysta dokonał świadomej selekcji dorobku. Prace prezentowane w dokumentacji są formalnie jednolite, autor nie epatuje różnorodnością form kreacji, jest konsekwentny, tradycyjny w podejściu do materii rzeźby. Jego twórczość dowodzi, że mamy do czynienia z osobowością klasycznie przygotowaną, skupioną, bogatą w doświadczenia, zdolną do stworzenia indywidualnej, spójnej i rozpoznawalnej wizji. W dokumentacji znajdujemy przykłady rysunku, który jest raczej pierwszym zapisem idei rzeźby, nie jest autonomicznym środkiem wyrazu. Czytelna jest jego podmiotowość. W pracach „**Impromptu**”, „**Nokturn**” słyszę i widzę jednoznaczną inspirację kubizmem. Niewykluczone, a wręcz pewne, że Georges Braque i Pablo Picasso słuchali genialnego kompozytora jakim był Chopin.

W swoich działaniach artystycznych odwołuje się do natury i klasycznej kultury, szukając odpowiedzi na podstawowe, uniwersalne pytania. Tematem wielu realizacji stały się dzieła natury, np. drzewa. Realizacje te to dotykalne ślady wiary w potęgę inspirującej natury. **Cykl rzeźb „Drzewa I, II, III”** to bardzo mocny argument w drodze do doktoratu, ciekawy support przed pracą ostateczną jaką jest projekt „Kula”. Doktorant w abstrakcyjnych kompozycjach wykonanych w stali zamyka sumę precyzyjnych analiz formy i idei na bazie fascynacji naturą. Tektoniką metalowych form buduje obiekty w przestrzeni, kubizuje rzeczywistość, zapisuje ruch. Rzeźba staje się powidokiem form architektonicznych na tle sił natury, posiada przestrzeń wewnętrzną i zewnętrzną, kreślącą wielkości struktur. Linie wynikające z płaszczyzn harmonijnie łączą się z przestrzenią. Rzeźby te to konstrukcje wielowarstwowe, posiadają swój rytm, barwę, substancję i niezależność. Dbałość w traktowaniu materii idzie w parze z umiejętnością kreowania idei. Sztuka przecież nie naśladuje wyglądu ale ukazuje sposób ich bycia. Według Arystotelesa mimesis jest swego rodzaju stwarzaniem na nowo, zgodnie z prawami możliwości prawdopodobieństwa, stanowi zatem wzbogacenie rzeczywistości. Od początku swojej drogi artystycznej doktorant jest świadomy środków, których używa a przede wszystkim celów jakie stawia sztuka, i jakie on stawia sztuce.

Analiza dzieła „**Kula**”

Prezentacja rzeźby przewodowej to synteza wcześniejszych poszukiwań twórczych artysty. Dzieło pt. „Kula” w stanie wyjściowym to monumentalny obiekt rzeźbiarski zbudowany z wielu elementów. Wykreślona została jego średnica - 260 cm. Autor szukał uniwersalizmu w skali obiektu, tak aby mógł on zaistnieć zarówno w galerii jak i w przestrzeni otwartej. Miarą zawsze jest człowiek. Wybiera trudny warsztatowo materiał jakim jest blacha stalowa, która jest cięta i spawana. Doktorant dobiera sprawdzone komponenty z całą gamą ich bogactwa do budowania form. Symptomatyczna jest u autora **dwoistość**. Pierwsza odsłona - to forma monumentalnej kuli, druga - to ośmioelementowa kompozycja, dająca możliwość wielu układom kompozycyjnym. Doktorant określa obiekt jako prajajo czy orzechem, ja - na użytek analizy dzieła - nazywam go **zjawiskiem „Wielkiego Wybuchu”**, **korzystając jednocześnie z jego etymologii i terminologii. Termin ten nazywany z ang. Big Bang dotyczy modelu ewolucji Wszechświata, uznawany jest za najbardziej prawdopodobny jego początek.** Autor w pierwszej fazie obiektu mierzy się z ideą bryły. Wziąć na warsztat tak zdefiniowaną formę to ryzykowne działanie, to konfrontacja z bytem idealnym. W tej konfrontacji autor rezygnuje z punktowo wykreślonej siatki powłoki bryły. Wybiera ekspresję, dynamikę, częściowo destrukcyjnie formę, wprowadza światło w powstałe szczeliny, w przestrzenie jeszcze nieznane, transcendentne, wypełnia je treścią. Artysta konsekwentnie realizuje plan, w końcu podjął problem czasoprzestrzeni, gdzie światło ze swoją naturą jest dla obiektu komponentem pożądanej deformacji. Penetrując wnętrze, stawia niejednoznaczne pytania o morfologię tożsamości.

W drugiej odsłonie okazuje się, że orzech jest do rozłupania. Powstaje wieloelementowa dynamiczna kompozycja, w myśl przystosowanej przez mnie teorii „Wielkiego Wybuchu”, proces ten, tak jak rozumie i ujmuje współczesna kosmologia, nie polega na ekspansji w pustej przestrzeni, lecz dotyczy momentu, gdy zaczęło się obserwowanie rozszerzania się Wszechświata. „Kula” jak „pierwotny atom” jest dla mnie w stosowanej interpretacji - grawitacyjną osobliwością, poddającą się zasadom kosmologicznym. Po wybuchu wszechświat materii pierwotnej rozszerza się na ośmiowymiarowy zbiór galaktyk. Zgodnie z zaanektowanym prawem Hubble'a i powiązaniem z zasadą kosmologiczną zauważamy, że wyłania się przestrzeń, czas, materia, energia i siła oddziaływania.

Nowopowstałe galaktyki oddalają się od centrum i są oddzielnymi „wyspowymi wszechświatami”, które zaczynają się gwałtownie rozszerzać. Angażują otaczającą ją przestrzeń, zarówno tę galeryjną jak i przestrzeń w kontekście natury. Poprzez kolejne premiery tego obiektu, doświadczając możemy przemiany fazowej cząstek elementarnych. Nasze obserwacje, (badania kosmologiczne) skupiają się na próbach zrozumienia jak w kontekście teorii początku formują się galaktyki. Obiekty składają się z sekwencji i konstrukcji przestrzennych, posiadają zasób form niosący rozmaite treści, które można próbować odczytywać lub interpretować. Autor rozpina ciężary w przestrzeni, czyli w czasie. Forma pierwotna Kuli pod wpływem detonacji, destrukcji, jak kartacz z siłą pocisku przeszywa powietrze, tworzą się nowe indywidualne formy z siłą autonomii. Osobiście wolę stan po wybuchu. Obiekt ten nie poddaje się jednoznacznej interpretacji. Pan Radosław buduje pamięć formy, to fizyczne doświadczenie materialności obiektów. Autor próbuje dostrzec w nich osobne byty, które skutecznie oswoja na korzyść całości rzeźby. Stan nieważkości sprawia, że konstrukcja uwalnia się od realnej przestrzeni i przypomina cyfrowe bryłowanie, w których zasadniczą rolę odgrywają stosunki przestrzenne między formami o abstrakcyjnych, geometrycznych kształtach i prostymi liniami biegnącymi wytyczonym duktem spawu. Warstwa realizacyjna (technologiczno-materiałowa) niewątpliwie nasycza aspekt dynamiki i jest mocną stroną tej pracy. Doktorant doskonali swoje umiejętności rzeźbiarskie wykorzystując stal w kreacji artystycznej. Realizuje symbolikę scalania i rozpraszania, zamknięcia i otwarcia, arcyważnej dwoistości dla doktoranta.

Zarówno praca pana Radosława jak i cytowana teoria „Wielkiego Wybuchu” jest w żywym obszarze dyskursu między nauką a religią. Dzięki kosmicznemu teleskopowi Hubble'a odkryto, że tempo rozszerzania się Wszechświata wydaje się przyspieszać.

Czy ta eksplozja może wpłynąć na dynamiczny progres twórczy doktoranta?

Analiza pracy pisemnej - „Dwoistość natury artysty – rozważania na temat procesu twórczego. Rzeźba „Kula”.

Praca teoretyczna mgra Radosława Skóry jest „wstrzemięźliwa” nie tylko w ilości stron, brakiem materiału ilustrującego rozważania autora, lecz również w kreowaniu rewolucyjnych idei. Znam recenzje prac doktorskich, które mają więcej stron niż ta omawiana. Mimo tych pierwszych niepokojących spostrzeżeń, treść dysertacji od początku jest prowadzona w sposób planowy i bardzo przejrzyste, pozwala czytelnie prześledzić postawę artystyczną rzeźbiarza. Zapoznaje nas się z historycznymi i kulturowymi odniesieniami związanymi z podjętym tematem. Podaje przykłady z różnych dziedzin artystycznych, architektury, religii i szerzej współcześnie rozumianej antropologii kultury, na przestrzeni epok, które kształtowały i kształtują naszą świadomość i wpływają na postrzeganie rzeczywistości. Rzeczywistości, tej widzianej i tej odczuwanej dzięki uwarunkowaniom cywilizacyjnym. Przykłady przytaczane przez autora zaświadczenia o znajomości i rozumieniu kontekstów ich powstania i znaczenia dla kultury. Co ważne, są dobierane tak, by w pewien sposób uzasadniały i wspierały decyzje i działania artystyczne podejmowane we własnej twórczości.

Doktorant rysuje zdecydowaną hierarchię wartości mającą swe źródła w kulturze. Pewne się wydaje, że artysta hołduje klasycznej triadzie.

Autor podejmuje dyskurs z samym sobą i ze współczesnością. Zamysł pracy jest czytelny, autor nie komplikuje, interesuje go prosty w całości komunikatywny przekaz.

W rozprawie doktorskiej pod tytułem „**Dwoistość natury artysty – rozważania na temat procesu twórczego**” artysta stara się zanalizować złożoność etapów powstawania swojej pracy. Proces twórczy, dwoistość natury artysty to specyficzny materiał empiryczny poddany auto-psychoanalizie. Dokonuje wyodrębnienia cech procesu twórczego, bada zagadnienie indywidualizmu artysty w relacji historycznej. Autor szuka odpowiednich kontekstów twórczych, pisze o świadomości wspólnego postrzegania, ciągu kulturowego. Jest pełen szacunku do przeszłości. W swoim wywodzie kładzie nacisk na intuicję i kontrolowany przypadek w twórczości. Interesuje go *paradoks samotności, izolacji w trakcie procesu twórczego ale i konfrontacja z odbiorcą*. Zadaje pytanie jak rozpatrywać działalność artystyczną? Czy klasyfikować ją w wymiarze sztuki zaangażowanej społecznie, czy też jako indywidualną potrzebę artysty, wewnętrzny przymus nie związany z chęcią zmiany postrzegania rzeczywistości. Stwierdza, że praca artystyczna unaoczniała mu istnienie wielu dróg, którymi chciałby podążać. Przede wszystkim intrygujące i wymagające dalszych badań są dla niego zagadnienia dotyczące obiektu rzeźbiarskiego jako struktury modułowej organizującej otoczenie, a także problematyka kontrastu i oddziaływania na siebie równoważnych elementów rzeźby wieloelementowej.

Z wypowiedzi pisemnej doktoranta dowiadujemy się o tęsknocie za romantyczną wizją artystycznych zachowań, która może okazać się obecnie wizją kłopotliwą dla funkcjonowania w strukturach uczelni a tym samym dla samego pracownika dydaktycznego. Idea zakładająca hermetyczne zamknięcie efektów twórczości w ścianach pracowni, może być problematyczna w realiach akademii, gdzie stajemy w obliczu wielu napastliwości proceduralnych takich jak akredytacja, parametryzacja, polon itd. Teoria dzieła sztuki, opracowywana ostatnio w pracy doktorskiej - znanego na wydziale w Gdańsku - Jana Giełdy pt. „*Granice i czas. Granice czasowe w dziele artystycznym*” - zakłada, że „*dzieło artystyczne podlega naturalnym granicom czasowym i historycznym granicom czasowym, a dzięki widzowi może stać się nieograniczone i ponadczasowe, jeżeli widz dostrzeże w nim prawdę o bycie. Wówczas, dzieło artystyczne stanie się dziełem sztuki. Dzieło sztuki nie istnieje bez widza.*”

Autor odsłania nam w dysertacji rudymenta postawy artystycznej. Poznajemy GPS

doktoranta. Konkluzją opisowej części jest również sformułowanie w przyszłości programu badań artystycznych i co więcej, mam przeświadczenie, że właściwie i skutecznie go przeprowadzi.

Konkluzja.

Autor dysertacji pt. „**Dwoistość natury artysty – rozważania na temat procesu twórczego. Rzeźba „Kula”**” jest spadkobiercą klasycznych wartości, składa czytelną artystyczną deklarację na przyszłość. Na tej badawczej drodze interesuje go idea obiektu rzeźbiarskiego rozumianego jako wielość struktur w zależnościach wolumenowych z całym bagażem interakcji. Artysta na bazie fascynacji naturą, jest w stanie wyrazić emocje oraz idee w abstrakcyjnych formach. Jego działania są konsekwentne choć osobliwie wstrzemięźliwe. Czy teoria „Wielkiego Wybuchu” - interpretacji ostatniej kreacji rzeźbiarskiej jest prawdziwa, dowiemy się w przyszłości z biogramu artysty. Jego sprecyzowana twórczość, upór w szukaniu formy, świadomość paradoksu przeciwieństw na drodze twórczej, świadomość cech procesu twórczego, solidny warsztat i zaangażowanie w pracy pedagogicznej, to komponenty do wykucia solidnego ogniwa w łańcuchu sztuki w dziedzinie rzeźby.

Niniejszym stwierdzam, że przedstawiona rozprawa doktorska, dorobek artystyczny, dydaktyczny i osiągnięcia twórcze pana mgra Radosława Skóry, spełniają warunki określone w Ustawie z dn. 14.03.2003 roku, wraz z późniejszymi zmianami, o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach naukowych w dziedzinie sztuki, stawianych kandydatom ubiegającym się o uzyskanie stopnia doktora sztuki. W związku z powyższym popieram wnioski o nadanie przez Radę Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie panu mgr Radosławowi Skórze stopnia doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie „sztuki piękne”.

Mariusz Białecki